

fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów
z siedzibą w Gdyni
adres do korespondencji:
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

Gdynia, dnia 1 sierpnia 2023 roku

Sz. P.
Wojewódzki zespół ds. orzekania o
niepełnosprawności w Gdańsku
Pomorski Urząd Wojewódzki
Ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

PETYCJA

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz 870), działając w interesie publicznym w ramach prowadzonego przez naszą fundację projektu pn. „PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach” przedstawiamy Państwu audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej, na gruncie prowadzonej w Wojewódzkim zespole ds. orzekania o niepełnosprawności w Gdańsku sprawie. W jednej ze spraw prowadzonych przed tutejszym organem, zapewniłmy pomoc prawną w ramach działań interwencyjnych na etapie postępowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zidentyfikowanych naruszeń lub ograniczeń praw człowieka, dyskryminacji i przemocy na terenie całego woj. pomorskiego. W oparciu o przeprowadzoną sprawę chcielibyśmy podzielić się z Państwem problemami jakich doświadczyła osoba z niepełnosprawnościami na etapie prowadzonego postępowania. Na podstawie art. 2 ust. 3 in fine ustawy o petycjach prosimy o ustosunkowanie się do audytu oraz odniesienie się czy zaproponowane przez nas propozycje zmian w zakresie działania Państwa instytucji mogą zostać wdrożone, jako że sprawa dotyczy życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

AUDYT:

NARUSZENIA PRAWA W ZAKRESIE POSTĘPOWANIA PRZED WOJEWÓDZKIM ZESPOŁEM DO
SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Wstęp:

Celem niniejszego audytu jest analiza sytuacji związanej z postępowaniem przed Wojewódzkim Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (WZON) oraz Sądem Rejonowym

Gdańsk-Południe w Gdańsku Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, dotyczącym odwołania od orzeczenia o niepełnosprawności. W toku sprawy zidentyfikowano zachowania dyskryminujące wobec osoby uprawnionej. Audyt ma na celu dokładną analizę naruszeń prawa oraz zaproponowanie zmian praktyki stosowania prawa w celu zapewnienia równego traktowania i ochrony praw osób z niepełnosprawnościami.

Opis sytuacji:

Przedstawicielka ustawowa osoby niepełnosprawnej (ON) zwróciła się o wsparcie w związku ze sporem prowadzonym z udziałem WZON przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe. WZON, jako druga instancja, utrzymał w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (PZON) dotyczącego stopnia niepełnosprawności osoby uprawnionej.

Podstawą skierowania działań związanych z projektem jest fakt, że zarówno WZON, jak i sądy są organami publicznymi, a ich działanie wynika z przepisów konstytucyjnych i ustawowych.

W ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określono trzy stopnie niepełnosprawności: lekki, umiarkowany i znaczny. Przy wydawaniu orzeczenia o niepełnosprawności należy uwzględnić symbole niepełnosprawności oraz konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

ANALIZA I OCENA:

1. Brak uwzględnienia dokumentacji medycznej: W toku postępowania przed PZON i WZON nie została należycie wzięta pod uwagę dokumentacja medyczna dotycząca stanu zdrowia osoby uprawnionej. Wydane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności nie uwzględnia istotnych elementów, takich jak konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby. To narusza przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz przyczynia się do dyskryminacji osoby uprawnionej.

2. Brak indywidualnego traktowania: Przedstawicielka ustawowa osoby uprawnionej nie została należycie poinformowana o przysługujących jej uprawnieniach. Pracownicy organów i instytucji władzy publicznej nie udzielali jej odpowiednich informacji, a jej sprawę traktowano z lekceważeniem. Brak indywidualnego podejścia i uwzględnienia sytuacji osoby uprawnionej prowadzi do nierównego traktowania i naruszenia prawa do równego traktowania przez władze publiczne.

3. Opóźnienia i nieuzasadniona zwłoka: W toku postępowania przed PZON, WZON oraz sądem wystąpiły opóźnienia i nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy. Komunikacja pomiędzy lekarzami i sądem była niewystarczająca, a osoba uprawniona musiała oczekiwać na wydanie rozstrzygnięcia w przekonaniu, że jej działania nie przyspieszą postępowania. To narusza konstytucyjne prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

PROPOZYCJA ZMIAN PRAKTYKI STOSOWANIA PRAWA:

1. Wzmocnienie ochrony praw osób niepełnosprawnych poprzez:

- Wprowadzenie mechanizmów kontroli jakości orzeczeń w sprawach dotyczących niepełnosprawności, takich jak niezależne audyty lub rewizje przypadków, aby zapewnić ich zgodność z obowiązującym prawem i prawami człowieka.
- Utworzenie specjalistycznych jednostek w sądach i organach orzekających, które zajmą się wyłącznie sprawami osób niepełnosprawnych, aby zapewnić specjalistyczną wiedzę i zrozumienie potrzeb tych osób.
- Zwiększenie szkoleń dla pracowników organów orzekających i sądów dotyczących praw osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem zagadnień z zakresu równego traktowania, dostępu do sprawiedliwości i praw człowieka.

2. Wzięcie pod uwagę dokumentacji medycznej:

W postępowaniach dotyczących ustalania stopnia niepełnosprawności należy dokładnie zbadać i uwzględnić dokumentację medyczną osoby uprawnionej. Orzeczenie powinno uwzględniać wszystkie istotne elementy, takie jak konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w zgodzie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3. Zapewnienie kompleksowej informacji:

Organom i instytucjom władzy publicznej należy nakazać zapewnienie kompleksowej i zrozumiałej informacji osobom uprawnionym o ich prawach, obowiązkach i możliwościach odwoławczych w postępowaniach. Powinny być dostępne pouczenia odpowiednio dopasowane do konkretnej sytuacji osób odwołujących się od decyzji organu.

dr Piotr Kamiński
członek zarządu fundacji
Instytut Aktywizacji Regionów
koordynator projektu
„PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako
petenci w sądach i urzędach”, pełnoprawni.eu

- do wiadomości - Rzecznik Praw Obywatelskich.